

A2 Gyakorlat

Műszaki Menedzser szakos hallgatóknak

10. hét - Többváltozós függvények: határérték, folytonosság

Elmélet:

$z = f(x, y)$ nívógörbéi: $c = f(x, y)$ implicit síkgörbék.

Az $f(x, y)$ függvény határértéke h az (x_0, y_0) pontban, ha bármely $\varepsilon > 0$ -hoz létezik δ_x és δ_y , úgy hogy ha $|x - x_0| < \delta_x$ és $|y - y_0| < \delta_y$, akkor $|f(x, y) - h| < \varepsilon$.

Az $f(x, y)$ folytonos egy pontban, ha létezik a határértéke és megegyezik a függvényértékkel.

Feladatok:

1. Feladat. Határozza meg az alábbi kétváltozós függvények értelmezési tartományát:

a) ${}^{\text{hf}}f(x, y) = \frac{1}{9 - x^2 - y^2}$

b) $f(x, y) = \ln(x + y)$

c) ${}^{\text{hf}}f(x, y) = \sqrt{x + y}$

d) $f(x, y) = \sqrt{9 - x^2 - y^2}$

2. Feladat. Ábrázolja az alábbi felületeket a koordinátasíkokkal vett metszeteket és a nívógörbék segítségével:

a) ${}^{\text{hf}}f(x, y) = x^2 - y$

b) $f(x, y) = e^{x+y}$

c) $f(x, y) = \sin(x^2 + y^2)$

d) ${}^{\text{hf}}f(x, y) = \cos \sqrt{x^2 + y^2}$

e) $f(x, y) = \sqrt{2x^2 + 3y^2}$

f) ${}^{\text{hf}}f(x, y) = \frac{1}{y - x + 1}$

3. Feladat. Írjuk fel a következő forgásfelületek egyenletét:

a) $y = 0$ síkban a $z = x^2$ -nek a z -tengely körüli megforgatása

b) $z = 0$ síkban az $y = \sqrt{1 - x^2}$ -nek az x -tengely körüli megforgatása

c) ${}^{\text{hf}}y = 0$ síkban a $z = \ln(x)$ -nek a z -tengely körüli megforgatása

d) $y = 0$ síkban a $z = \ln(x)$ -nek az x -tengely körüli megforgatása

4. Feladat. Számítsa ki a definíció alapján az alábbi kétváltozós függvények határértékét (folytonosak, vagy folytonossá tehetőek-e a függvények?):

a) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2 + y^2}{\sqrt{x^2 + y^2} + 4} - 2$

b) $\lim_{(x,y) \rightarrow (3,\infty)} \frac{xy - 1}{y + 1}$

c) ${}^{\text{hf}}\lim_{(x,y) \rightarrow (0,\infty)} \frac{2xy}{x^2 + y^2}$

5. Feladat. Számítsa ki az alábbi kétváltozós függvények határértékét a $(0, 0)$ pontban az x és y -tengelyek, az $y = mx$ egyenes illetve az $y = x^2$ parabola mentén! Mire következtethetünk a kapott határértékekből?

a) $f(x, y) = \frac{x - y}{x + y}$

b) ${}^{\text{hf}}f(x, y) = \frac{xy - x + y}{xy + x + y}$

c) $f(x, y) = \frac{x^2 - y^2}{x^2 + y^2}$

d) ${}^{\text{hf}}f(x, y) = \frac{xy^2}{x^3 + y^3}$

e) $f(x, y) = \frac{x^2y}{x^4 + y^2}$

f) ${}^{\text{hf}}f(x, y) = \frac{xy}{\sqrt{x^4 + y^4}}$